

Sumari

0. Introducció	1
1. Elements de diagnosi	4
2. Àmbits d'intervenció i objectius estratègics	13
3. Programes i línies d'actuació	19

Introducció

Aquest document sintetitza les aportacions més significatives que es deriven del procés participatiu, de debat i reflexió encetat per a l'elaboració del PEC de Santa Coloma de Gramenet en el marc de 6 grups de treball:

Classificació dels Grups per línies estratègiques:

- G1. Educació formal. Sistema educatiu. Formació bàsica
- G2. Formació i inserció laboral. Formació al llarg de la vida
- G3. Sostenibilitat. Relació de les persones amb el medi
- G4. Cultura, oci i lleure
- G5. Educació, igualtat i diferència
- G6. Immigració i convivència

Els 6 grups han seguit una línia de treball comuna basada en un plantejament estratègic i participatiu que s'ha concretat:

Quant a composició: en pluralitat de perfils professionals i àmplia representació del teixit associatiu i institucional de la ciutat. L'objectiu en aquest sentit ha estat el de promoure una visió àmplia de l'educació des del compromís i corresponsabilitat del tots els agents implicats.

Quant a metodologia i resultats: en una dinàmica de treball operativa i eficaç (mitjana de 5 reunions i 18 participants per grup) que ha donat lloc a l'elaboració de 6 informes finals on es contempla una diagnosi de la situació actual, els àmbits d'intervenció i objectius estratègics, i les línies i/o propostes d'actuació per cadascun del 6 àmbits de treball.

Quant a indicadors de procés i resultat:

Nombre de persones participants: 100
Nombre d'entitats participants: 70
Mitjana de sessions/grup: 5
Temps mitjà esmerçat/grup: 3 mesos (període: novembre 2003-juny 2004)
Mitjana de participants/grup: 18
Nombre d'Administracions implicades: 3 (locals, autonòmica)
Nivell de concreció "accions" (d'acord amb el document marc del PEC):
- 10 programes, els quals aglutinen una mitjana de 12 línies d'actuació (accions proposades que expressen una proposta oberta i flexible per la consecució dels objectius estratègics).

Quant a filosofia i principis rectors: el debat i la reflexió en els grups de treball, així com altres instruments complementaris (enquesta de diagnosi prèvia) han permès articular un procés participatiu, ampli i plural, en el qual s'han perfilat, tot partint de l'optimització i millora del context (potencialitats de la ciutat i entorn metropolità) els àmbits estratègics, els objectius i les línies d'actuació en matèria educativa, d'acord amb els paràmetres següents;

- **Visió àmplia i global:** L'educació s'erigeix com a factor clau de la cohesió personal i social al llarg de tota la vida i assumeix reptes transcendents en un entorn definit pel canvi continu (valor, repte i oportunitat) .
- **Visió concreta, estratègica i participada de l'educació:** treballar l'educació tenint com a escenari protagonista "la ciutat". Això suposa assolir un compromís i corresponsabilitat institucional, social i ciutadana (coordinació d'esforços, optimització de recursos, innovació...)
- A partir de la combinació equilibrada de l'anterior binomi es perfila un **model de ciutat educadora** que es fonamenta en una diagnosi acurada (percepció i estimació contrastada de potencialitats i febleses), en la formulació d'un conjunt d'àmbits estratègics d'intervenció i en l'esbós d'un conjunt de línies d'actuació que han de permetre fer front als reptes que se li plantegen a la ciutat en l'àmbit de l'educació.

El document que segueix és doncs una font documental operativa que ens permet accedir de forma sintètica als elements clau que donen cos al Projecte Educatiu Ciutat. Per aquests motius esdevé un instrument de treball bàsic que ens aproxima de forma acurada al contingut del PEC (document marc). Per aconseguir aquest objectiu hem estructurat la informació d'acord amb l'esquema següent:

- 1. Elements de diagnosi (aproximació sintètica):** s'han prioritzat en l'anàlisi aquells que esdevenen cabdals per tal d'oferir una radiografia acurada de la ciutat.
- 2. Àmbits prioritaris d'intervenció i objectius estratègics:** els àmbits prioritaris permeten definir els espais temàtics d'acord amb la diagnosi i els objectius estratègics concreten els resultats que es volen copsar per cada àmbit.
- 3. Programes i les línies d'actuació proposades:** Els programes aglutinen les línies d'actuació. Aquestes ofereixen una expressió genèrica, oberta i flexible del tipus d'activitats i/o projectes a desenvolupar, per assolir els objectius ressenyats.

1. Elements de diagnosi

L'apartat recull una síntesi ordenada i prioritzada de la diagnosi resultant de les aportacions dels grups de treball. L'ordenació segueix dos criteris:

1.1. **De classificació:** donat per un conjunt d'àmbits temàtics (en sintonia amb les línies estratègiques de subdivisió dels grups de treball)

1.1.1 Educació, territori i sostenibilitat (educació i espai territorial, educació i sostenibilitat, recursos disponibles de la ciutat vers l'educació)

1.1.2 Educació, valors i cohesió social (ciutadania i cohesió social, reptes envers la convivència ciutadana)

1.1.3 Educació formal (mapa escolar, professionals de l'educació, nou alumnat, igualtat d'oportunitats i èxit escolar)

1.1.4 Educació i treball (formació professional, ocupacional i permanent, món laboral i tendències econòmiques...)

1.1.5. Educació no formal, cultura i lleure (lleure i educació formal, voluntariat, educació en el lleure, oferta cultural...)

1.1.6 Educació, participació i coordinació institucional (implicació i participació dels agents educadors, corresponsabilitat administrativa i ciutadana, mitjans de comunicació...)

1.2. **De priorització:** es destaquen els elements de major importància i representativitat per tal de definir una situació de pertinença acurada i fidel a la realitat local i supralocal condicionant (sense magnificar els punts febles i/o les potencialitats).

Síntesi de la diagnosi

1.1.1 Educació, territori i sostenibilitat:

1. Santa Coloma de Gramenet és una ciutat en contínua transformació urbanística per tal d'aconseguir la millora en la qualitat de vida dels ciutadans i ciutadanes i de l'entorn (Línia 1 i 9 de metro, creació i millora dels equipaments socioculturals, extensió i creació de zones verdes i de passeigs...) tot i així, existeixen una sèrie de condicionants que dificulten la visibilitat d'aquest procés:

- Elevada densitat de població (força significativa als barris de la zona sud que són el més congestionats i amb més dèficits estructurals).
- Poc espai lliure disponible, fet que limita l'organització òptima del territori des d'un punt de vista residencial (manca de sol per l'habitatge, trama viària d'orografia complicada, congestió de vehicles, contaminació acústica, i sovint vulneració de la normativa viària...)
- També s'observen dificultats, en una part de la població, per assolir una cultura cívica, fet que es tradueix en un mal ús de l'espai públic i poc respecte pel medi urbà i natural.

2. En paral·lel a aquests condicionants hi ha tota una sèrie de factors positius que permeten contrarestar, en part, aquestes febleses:

- L'augment i arranament d'espais de trobada com ara les zones periurbanes (espais naturals de gran importància rehabilitats amb el suport de la ciutadania).
- El riu i la muntanya com a peces clau per garantir la sostenibilitat a la ciutat.
- Avenç, tot i que moderat, de la cultura de la sostenibilitat principalment en l'àmbit escolar (centres educatius). Com a resultat d'aquest procés es detecta un increment de la conscienciació vers el respecte del medi per part dels alumnes. Aquesta tendència pot ser un potencial a l'alça si compta amb la necessària coordinació i suport institucional.
- La proximitat amb l'àrea metropolitana representa una oportunitat (per cobrir determinades mancances en aspectes culturals i d'oci) si es fa compatible amb la identitat pròpia de la ciutat.

3. Les infraestructures educatives de la ciutat han millorat significativament en els darrers anys. Les aules provisionals han desaparegut pràcticament. Tot i això, es detecta la necessitat d'esmerçar recursos per tal de garantir el manteniment òptim d'alguns edificis escolars amb cert deteriorament pel progressiu envelliment. S'han anat incorporant serveis de forma generalitzada: menjadors escolars, extraescolars, etc., la qual cosa ha millorat l'oferta educativa i de serveis. També es disposa d'uns serveis externs que intenten donar suport als centres educatius i de recursos específics per atendre la població amb necessitats educatives específiques. Tot i que aquests recursos i serveis no arriben a cobrir tota la demanda existent han suposat un pas endavant en relació amb la situació anterior. També cal destacar un alt nivell de potencialitats humanes i de competència per part dels professionals.

4. En relació als altres equipaments educatius, cal dir que els que existeixen són dignes i ofereixen una bona oferta de serveis i activitats, en relació als recursos disponibles. S'ha avançat en l'oferta complementària no formal i en l'oferta en ensenyament superior: escola de música, biblioteques escolars, Campus Universitari de Torribera, etc.

5. La millora en la coordinació i optimització del conjunt de recursos educatius esdevé una potencialitat a tenir en compte per tal de fer front a les diferents i noves necessitats educatives i/o dèficits específics (corresponsabilitat institucional).

1.1.2 Educació, valors i cohesió social:

6. L'actitud integradora i d'acollida de la població colomenca, en un context històric d'arribada de col·lectius que provenen d'altres cultures i referències lingüístiques, i la seva voluntat de normalitzar al màxim la seva situació ha estat un factor important en el creixement i la formació de la Santa Coloma actual. La diversitat cultural i lingüística existent és un element positiu. La seva acceptació progressiva és una esperança de futur per tal de compensar determinats prejudicis existents. Es detecta una creixent sensibilització ciutadana, tant per part dels nousvinguts com per part de la població autòctona, a l'hora de propiciar la convivència i l'intercanvi intercultural. Aquest és un potencial humà basat en els principis de solidaritat i cohesió social que demostra una fortalesa molt significativa d'aquesta ciutat: les seves persones (gent amb ganes de progressar i col·laborar). Tot i així a la ciutat es deixen veure, com a la resta de ciutats metropolitanes, tota una sèrie de dificultats envers la plena integració de les persones immigrades, malgrat no existir conflictes interculturals que puguin posar en perill el clima de bona convivència.

7. Per tal de fer front als diferents reptes vinculats amb la cohesió social, la igualtat d'oportunitats i la diversitat, la ciutat disposa de potencials importants com ara:

- l'entramat associatiu (en aquest sentit constatem bones pràctiques educatives centrades en els valors, la cohesió social, la participació i promoció de la igualtat d'oportunitats).
- La vinculació de molts sectors de la població amb la seva ciutat fet que ofereix una bona base per a la promoció d'una oferta educativa àmplia i de qualitat.
- L'existència d'una població jove, formada i amb ganes de treballar per la ciutat.
- La voluntat de les diferents institucions, entitats i centres educatius a l'hora de treballar en xarxa vers la promoció d'experiències per la inclusió social i el foment de l'educació com a valor (Diada de l'Ensenyament, Consell de les dones, Pla per la convivència intercultural, Comissió interinstitucional d'actuacions contra la violència de gènere, etc.)

8. Malgrat això, també hem de constatar tot un conjunt de febleses com són:

- L'envelliment progressiu de la població, acompanyat d'una certa fugida de població jove la qual no troba les oportunitats de desenvolupament desitjades (habitatge assequible, oci, treball, estudis, etc.) a la ciutat.
- Sectors de la població que pateixen dificultats per a l'accés a recursos formatius bàsics degut a situacions específiques de vulnerabilitat.
- Segments de la població adulta amb baixa formació bàsica, per l'abandonament del sistema educatiu o per altres situacions de fracàs escolar. La manca d'alfabetització en tecnologies de la informació i comunicació també hi contribueix. En altres ocasions és el desconeixement de l'oferta formativa de la ciutat i de l'entorn metropolità. En aquest sentit es detecta la necessitat de millorar la coordinació entre els diferents agents implicats (serveis socials, educatius, d'orientació ocupacional, entitats...) per tal de donar respostes eficaces a les noves formes de desigualtat social (projectes integrals).

1.1.3 Educació formal

9. La ciutat disposa d'una bona xarxa educativa que respon a les necessitats globals de tota la població escolar. En aquest sentit l'escolarització de tota la població esdevé un factor d'èxit assolit envers la integració i la promoció de la cohesió social. Constatem també la creació d'un Pla d'implantació d'educació en

l'etapa 0-3 en la xarxa pública que esdevé un potencial cabdal encara que els recursos existents són limitats.

10. En paral·lel, les etapes obligatòries (6-16) constitueixen un element clarament cohesionador. L'educació en aquestes edats es considera obligatòria per sectors molt majoritaris de la població i són absolutament residuals els casos d'abandonament que existeixen en l'actualitat. Les xifres d'abandó escolar en el tram obligatori cada vegada són més aïllades. Hi ha una acceptació social molt estesa de la importància d'acabar l'escolarització als 16 anys. L'abandonament és poc significatiu; es dona en determinats col·lectius (entre algunes dones d'ètnia gitana o magrebies) però la pressió social és cada vegada més gran a favor de l'escolarització fins als 16. Això ha tingut com a conseqüència l'augment del nivell d'instrucció de la població que en els darrers anys, s'ha apropat a la mitjana de Catalunya.

11. Tot i així, assistim a un entorn definit pel canvi continu que deixa veure noves necessitats i requereix una adaptació del mapa escolar i de la planificació educativa. En l'actualitat es detecten noves necessitats degudes a:

- Població escolar canviant i inestable
- Població escolar nouvinguda amb problemes d'incorporació per dificultats lingüístiques, socials, culturals, religioses, econòmiques
- Noves demandes de les famílies respecte al sistema escolar
- Noves situacions familiars
- Requeriments diferents de la societat i del món del treball: cultura de la imatge, consumisme, tecnologia, nous jaciments de treball, precarietat, inestabilitat i flexibilitat en l'ocupació, etc.

12. La voluntat i les polítiques per afavorir la igualtat i la compensació de desigualtats en l'àmbit educatiu són cada vegada més importants. El bon funcionament dels mecanismes de matriculació va afavorint, cada vegada més, una incorporació del conjunt de la població escolar a tots els centres educatius. Les dues xarxes –pública i privada concertada- han anat acostant les respectives condicions d'escolarització.

13. Les actuacions que es fan en les institucions escolars han de millorar pel que fa a la integració de les persones amb discapacitats o dels immigrants i en relació a les polítiques coeducatives. Les actuacions adreçades al tractament de la diversitat dins i, sobretot, fora dels centres educatius és un dels elements més importants i d'atenció primerenca a revisar.

14. Una línia molt activa de treball en relació a la diversitat cultural és la que realitzen els centres educatius en relació a l'acollida de les noves poblacions. Molts dels centres educatius tenen un pla d'acollida i ofereixen un marc de treball igualitari per a tot l'alumnat. S'intenta rendabilitzar i optimitzar al màxim els recursos disponibles per tal de compensar les desigualtats d'origen. Malgrat això es detecten dèficits importants (quant a recursos específics i accions coordinades d'abast general).

15. Hi ha un sector actiu del professorat amb il·lusió per treballar i assolir nous reptes de futur que esdevé una potencialitat important donat el seu coneixement general de les necessitats educatives de les escoles i de la ciutat. Tot i així, es detecten dèficits en la formació dels ensenyants per tal donar resposta a tota la diversitat de l'alumnat.

16. Pel que fa als pares i mares observem preocupació i certes reticències davant la diversitat a les aules, sovint es dona competència entre famílies pels recursos (beques i altres ajuts) fet que deixa veure la necessitat de redefinir les polítiques de compensació (increment en la dotació de recursos i coordinació interinstitucional).

1.1.4 Educació i treball

17. La necessitat d'aprenentatge permanent i per tant de formació al llarg de la vida és la conseqüència de l'extensió i intensificació de la revolució de les tecnologies de la informació i de la comunicació. Tota societat, inclosa la colomenca, es troba amb la necessitat de replantejar-se la seva competitivitat en el nou mercats globalitzats, la qual depèn, sobretot, de la capacitat d'adaptació de la població activa a les noves necessitats d'informació, coneixements i innovació. Per tant el nou context posa de manifest la necessitat de tenir un sistema de formació inicial, continua i ocupacional flexible que faciliti l'adaptació als canvis i que permeti fer front als aspectes adversos derivats de la globalització dels mercats laborals (competitivitat, inestabilitat i precarietat laboral).

18. A la ciutat hi ha una oferta en formació ocupacional equilibrada segons els sectors d'activitat productiva, i una àmplia diversificació d'especialitats. Principalment es produeix per la presència del CIFO i de Grameimpuls. També existeix una oferta de formació en noves tecnologies (diferents especialitats informàtiques es cobreixen en els centres privats col·laboradors amb el Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme). Existeixen centres de formació, per a joves i adults, encaminats a l'obtenció de títols oficials que poden facilitar la inserció laboral, així com centres que fan formació professional, ocupacional i contínua adreçada a diferents col·lectius. En definitiva els centres existents asseguren la possibilitat de mantenir una oferta

formativa àmplia de Formació Professional, que ha millorat la seva qualitat en els darrers anys.

19. La connectivitat de la ciutat amb l'Àrea Metropolitana facilita el tenir feina a prop del lloc de residència, a més d'ampliar el ventall de possibilitats laborals i de formació.

20. En paral·lel hi ha un insuficient teixit industrial a la ciutat, al no haver-se donat els mitjans adients per fomentar la creació d'empreses en els sectors econòmics que poden representar nous jaciments d'ocupació i col·locacions (dintre del sector de serveis). El teixit econòmic de la ciutat és endèmicament feble i per tant, amb poca incidència en la formació contínua. Falta, a més, cultura emprenedora. Malgrat això, a la ciutat hi ha bona predisposició dels empresaris per acceptar alumnes en pràctiques.

21. En aquest camp també influeixen els problemes generals de regulació dels tres sistemes de Formació Professional i les acreditacions de les competències formatives i personals adquirides mitjançant cursos de formació o l'experiència en el lloc de treball. La descoordinació entre les ofertes de formació dificulta el desenvolupament d'itineraris personalitzats que integrin accions d'orientació, formació i acompanyament a la inserció.

22. La rigidesa de la Formació Professional per adaptar-se als canvis socials, tecnològics i organitzatius del mercat laboral representa un perill de desconexió entre l'oferta formativa i les necessitats reals. Això està acompanyat d'un baix reconeixement social de la formació professional en totes les seves formes: reglada, ocupacional i contínua i d'una manca de previsió real i efectiva de formació per a l'alumnat menor d'edat que no acaba d'encaixar en l'ensenyament reglat ordinari.

23. Observem que manquen mecanismes que garanteixin un coneixement permanent de la realitat educativa de la ciutat i de l'oferta formativa, que estiguin al servei de tots els agents. Els canvis constants en la població i en les necessitats del mercat laboral ho fan absolutament imprescindible. L'actual rigidesa en la planificació i programació de la formació professional fa que hi hagi saturació de professionals formats en determinades branques i manca de professionals formats en d'altres.

1.1.4 Educació no formal, cultura i lleure

24. En els darrers anys hem assistit a un creixement quantitatiu de l'oferta d'educació no formal a la ciutat produït tant per l'oferta institucional com per l'oferta privada i de les entitats. Moltes d'aquestes activitats (esportives, culturals, d'oci...) tenen un important element de socialització i poden contribuir a completar aspectes educatius juntament amb l'educació formal.

25. Malgrat això, constatem algunes febleses: l'oferta no arriba a tots els infants i joves que ho necessiten o estarien interessats. La població amb especials dificultats (econòmiques, socials, culturals...) té dificultats per assistir a aquestes activitats en igualtat d'oportunitats, sobretot degut al seu cost, però també per altres factors com la limitació de l'oferta, la manca d'informació, etc.

26. Amb les activitats de lleure passa quelcom semblant; malgrat que cada vegada es normalitzen més, la seva dispersió, els desequilibris en l'oferta i algunes mancances notables fan que la situació no sigui la ideal.

27. La ciutat disposa d'una bona xarxa d'equipaments i aquests poden esdevenir una potencialitat a l'hora d'acollir més activitats i ofertes. Constatem però que molts d'aquests espais estan infrautilitzats. Per exemple, observem que els horaris i les ofertes de Casals i Centres Cívics de vegades no es corresponen amb la seva definició i finalitats.

28. També existeix un potencial important de voluntariat a la ciutat. En aquest sentit es detecta la necessitat d'avançar en la seva formació i professionalització per tal de donar-li el reconeixement i visibilitat adequada.

29. Santa Coloma ofereix als seus ciutadans/es una gran quantitat d'activitats culturals que es programen des de l'administració local i des del teixit associatiu. Hi ha doncs oferta cultural però es detecten especialment algunes mancances, com ara d'oferta lúdica i d'oferta privada d'oci, especialment nocturn. També observem que determinats col·lectius de la ciutadania no accedeixen a una part de l'oferta cultural per dificultats econòmiques i/o d'accés a la informació.

30. En relació tant a l'educació no formal com a l'oferta més específicament cultural assenyalem, entre d'altres, actuacions positives:

- La programació del teatre Josep Maria de Sagarra

- Els clubs de lectura impulsats per les biblioteques. Fins i tot es detecta un excés de demanda.
- La xarxa local de biblioteques i la qualitat dels serveis que s'hi ofereixen. Els programes de difusió de la cultura.
- Les trobades regionals.
- L'oferta d'activitats lúdiques per a infants a l'estiu.
- Els programes d'activitats esportives, especialment infantil - juvenil.
- El treball de les Escoles d'Adults
- La Festa Major d'Estiu, amb especial esment al FISC
- El treball dels centres cívics i casals de barri
- Diferents experiències com les escoles de pares i mares, activitats d'orientació, escola xinesa, etc.

1.1.6 Educació, participació i coordinació interinstitucional

31. Existeixen mecanismes de participació formal en l'educació obligatòria com els Consells Escolars que s'han anat consolidant en els darrers anys. Es detecta la necessitat de potenciar i millorar el seu rol i redefinir la seva funcionalitat respecte el foment de la participació i la presa de decisions.

32. Les Associacions de Pares i Mares s'han consolidat com a elements imprescindibles dels centres educatius. Tot i així es detecta manca de coordinació entre elles fet que minva la seva operativitat.

33. Hi ha una manca de canals de participació i comunicació adreçats als alumnes dels centres educatius. És constata la necessitat de revisar les estructures organitzatives per tal de fer possible aquesta participació i comunicació entre professorat i alumnat.

34. Es detecta la necessitat de redimensionar el rol del Consell Escolar Municipal per tal que sigui un espai actiu on s'articulin dinàmiques participatives al voltant del temes clau en matèria d'educació.

35. La importància i el pes del teixit associatiu en la ciutat esdevé un punt fort a l'hora d'endegar dinàmiques participatives per la promoció d'activitats educatives a molts nivells, tot i així es detecten dificultats a l'hora de treballar en xarxa i/o per generar projectes globals. Per tant esdevé cabdal la configuració d'estructures territorials generalitzades que permetin abordar el fet educatiu de forma integral, participada i efectiva (treball coordinat i en xarxa).

36. Es detecta la necessitat que els mitjans de comunicació tinguin un rol actiu pel que fa a la socialització de informació acurada sobre la realitat de Santa

Coloma i l'entorn metropolità i supramunicipal (sensibilització ciutadana davant els temes estratègics de ciutat).

37. Hi ha voluntat política per part de l'administració local a l'hora de promoure el debat educatiu i la coordinació necessària per dur a terme un treball global. Com a prova tenint la posta en marxa del procés d'elaboració i desplegament del PEC.

38. Tot i així, es detecta la importància de millorar la coordinació entre les diferents administracions per tal d'abordar eficaçment les problemàtiques i reptes educatius que es plantegen en la ciutat (polítiques educatives i socials adaptades a les realitats específiques de la ciutat).

2. Àmbits prioritaris d'intervenció i objectius estratègics

Els àmbits estratègics recollits en aquest apartat es fonamenten en la diagnosi realitzada en els grups de treball i de la qual us hem oferit una síntesi en l'apartat anterior. Cadascun d'aquests àmbits va acompanyat d'un conjunt d'objectius prioritzats com a expressió dels resultats que es volen assolir dins dels àmbits estratègics i a partir de les accions proposades (línies d'actuació) que es recullen en l'apartat tres. En definitiva, els àmbits prioritaris i els objectius estratègics són components clau per orientar la planificació estratègica dels diferents agents socials davant els reptes que planteja l'educació a nivell de ciutat.

2.1 L'urbanisme al servei d'un model de ciutat basat en la qualitat de vida i les necessitats de la població.

Objectius estratègics:

- Reequilibrar la ciutat i els seus barris amb un desenvolupament més homogeni respecte les zones menys afavorides.
- Disposar de zones verdes i d'equipaments culturals, lúdics i esportius suficients.
- Integrar i equilibrar els espais urbans i naturals des d'una perspectiva de ciutat cada cop més sostenible.
- Crear una xarxa de circulació i mobilitat adequada als volums i particularitats del nostre urbanisme, afavorint l'ús i el disseny de la ciutat per a les persones per sobre dels vehicles, disminuint la utilització del transport privat i afavorint la connexió entre barris.
- Reduir els nivells de contaminació acústica, residual, etc.
- Eliminar les barreres arquitectòniques.
- Definir espais urbans de proximitat i seguretat, amb petits espais de lleure que permetin la utilització peatonal de determinats espais de la ciutat.
- Millorar la xarxa de transport públic intern de la ciutat i també la que permet la connectivitat amb altres ciutats del voltant.

2.2 La Promoció entre la ciutadania de l'acceptació de la diversitat en un marc de drets i deures compartit

Objectius estratègics:

- Sensibilitzar la ciutadania envers el fet migratori. Facilitar informació acurada i transparent (ètica de la veritat) i treballar en xarxa amb el màxim nombre possible de persones, aprofitant el teixit associatiu, per tal de promoure valors compartits que propiciïn la bona convivència entre les diferents cultures.
- Dotar la ciutat d'instruments i dispositius d'intervenció i d'acolliment eficaços en el seu conjunt, que facilitin la incorporació de les persones immigrades a la ciutat amb normalitat, com qualsevol altre ciutadà. Impulsar els plans d'acollida d'àmbit ciutat i a les escoles, protocols de veïnatge a les comunitats de veïns, etc.
- Evitar els processos de segregació tant a nivell escolar com de ciutat. Implementar mesures d'equilibri territorial i social que evitin la possible fractura entre les poblacions dels diferents barris.
- Promoure que els mitjans de comunicació, locals i generalistes, emetin missatges positius sobre el que representa la riquesa de la diversitat i la necessitat de diàleg permanent com a forma de resoldre els conflictes.
- Millorar la coordinació de les actuacions de les diferents administracions, entitats i agents socials per tal de facilitar la integració de les persones estrangeres i autòctones en un model de convivència compartit compatible amb la qualitat de vida.

2.3 L'adequació de l'ensenyament obligatori i post-obligatori a un model sostenible de ciutat

Objectius estratègics:

- Planificar l'oferta educativa de la ciutat en el mig termini tenint en compte el conjunt de transformacions socials i urbanístiques.
- Estimular la visió global des de cada centre educatiu en relació al conjunt de la ciutat

- Fomentar el desenvolupament de programes dirigits als centres educatius i a la ciutadania en general per tal d'anar assumint un estil de vida més sostenible i que alhora millori la qualitat de vida de tota la població. Desenvolupar els aspectes referents a l'àmbit educatiu de l'Agenda 21 de Santa Coloma de Gramenet.
- Incloure en el currículum la informació i el coneixement del medi urbà i natural del municipi per tal de construir una identitat que afavoreixi les actituds i els hàbits, que defensin el medi i les relacions humanes.
- Tenir cura dels mitjans que garanteixin la implicació dels diferents col·lectius en les tasques educatives.

2.4 L'educació com a factor primordial en una política per la igualtat d'oportunitats i de cohesió social

Objectius estratègics:

- Promoure una escolarització de qualitat com a primer pas per a la integració normalitzada de tot l'alumnat (generacions futures) incloent els alumnes nouvinguts. Això suposa, entre d'altres aspectes, l'ampliació dels suports materials i humans a les escoles i instituts, revisió de la normativa vigent quant a ràtios a les aules etc. També és molt important impulsar l'oferta en recursos formatius adreçats a totes les edats.
- Treballar en la direcció dels principis de l'escola inclusiva, ja que són els que garanteixen un millor acolliment i atenció a la diversitat a l'escola, i analitzar els recursos i les condicions per fer possible la seva generalització.
- Concebre la xarxa educativa pública de Llars d'infants com un factor que contribueix a l'atenció primerenca dels infants, clau en el seu desenvolupament posterior.
- Acceptar i potenciar la diversitat com un element clau de la formació educativa bàsica que implica tenir en compte les aportacions de cadascun dels col·lectius amb les seves peculiaritats i especificitats.
- Incorporar el nou alumnat en base a un enriquiment del propi sistema educatiu.

- Compensar adequadament les mancances dels sectors d'alumnes més desfavorits. Potenciar la seva participació en els àmbits no formals: oci, lleure, esports, etc.
- Garantir l'educació obligatòria per a tothom, tractant específicament els col·lectius amb tendència a l'absentisme.
- Garantir el treball sobre els valors i les actituds a l'educació obligatòria incloent, entre d'altres aspectes, la igualtat d'oportunitats, la prevenció de la violència de gènere, la resolució pacífica de conflictes, la coeducació i la participació.
- Potenciar l'ús social i públic de la llengua catalana per facilitar el seu coneixement ja que constitueix un dels factors més importants de cohesió social i d'igualtat.
- Potenciar entre els nois i noies la utilització de les tecnologies de la informació i la comunicació en tots els àmbits de la vida ciutadana.
- Potenciar la participació dels col·lectius d'avis i àvies en programes educatius, ja que poden jugar un paper important en l'educació dels ciutadans i ciutadanes més joves.
- Promoure la formació continua del Professorat i professionals de l'ensenyament per tal d'assegurar un ensenyament de qualitat.

2.5 El treball i la formació: adaptació de la Formació Ocupacional i Professional a les necessitats individuals i de l'entorn econòmic

Objectius estratègics (en 4 àmbits):

Formació i qualificació professional.

- Establir mesures que facilitin l'accés de les persones a la formació i l'acreditació de les competències professionals adquirides al llarg de la vida, especialment de les persones amb més dificultats, amb risc d'exclusió social i/o amb discapacitats.

- Millorar, augmentar i diversificar l'oferta formativa permanent per adequar-la a les necessitats reals de l'entorn productiu.
- Ampliar i reforçar les mesures educatives d'atenció a la diversitat en l'àmbit de la Formació Professional.

Ocupació i competitivitat.

- Reactivar i/o establir la coordinació entre els diferents centres o entitats de formació pública o privada per a la planificació i realització de les accions formatives dels ensenyaments reglats, especialment en el Cicles Formatius i en la Formació Continua i Ocupacional. En la mateixa línia, potenciar la coordinació entre els Departaments o Administracions de la Generalitat (Treball i Educació) i els diferents organismes públics i privats implicats en la formació professional.
- Ampliar i diversificar l'oferta formativa sobre noves tecnologies de la informació i de la comunicació.
- Desenvolupar les accions adequades per millorar la igualtat d'oportunitats enfront dels canvis tecnològics, econòmics, socials, culturals i institucionals.

Informació i orientació professional.

- Millorar el sistema integrat d'informació i d'orientació professional i promoció de la iniciativa emprenedora dels ciutadans.
- Donar resposta a la transició escola/treball dels joves, afavorint la inserció laboral en acabar els estudis.

Qualitat de la Formació professional.

- Establir àmbits de participació i coordinació per tal de potenciar l'educació en valors com la responsabilitat, la creativitat, la implicació, l'esforç personal, etc.
- Millorar la relació entre el món educatiu i el món empresarial.
- Potenciar la dimensió universitària de la ciutat.

2.6 La millora de la Participació i la informació per afavorir la implicació de tots els agents educatius

Objectius estratègics:

- Estendre la participació a partir de potenciar la diversitat de modalitats.
- Augmentar la participació de la població jove a la ciutat a partir de la millora de les seves expectatives i així evitar la descapitalització dels recursos humans que genera la pròpia ciutat.
- Afavorir que els Consells Escolars de Centre siguin mecanismes de potenciació de la participació.
- Revisar i potenciar el funcionament del Consell Escolar Municipal.
- Promoure la participació normalitzada de les persones immigrades en els diferents àmbits socials i associatius de la ciutat (compartir inquietuds i responsabilitats).

2.7 La corresponsabilitat institucional i ciutadana

Objectius estratègics:

- Descentralitzar i aproximar l'administració als ciutadans. Traspàs de competències als organismes territorials.
- Coordinar les administracions a nivell territorial.
- Crear àmbits de coordinació amb la finalitat que administracions, entitats i ciutadans puguin fer propostes de forma generalitzada.
- Planificar globalment, tenint en compte en alguns aspectes la visió comarcal i de pertinença a una metròpoli.
- Estimular la xarxa educativa local i afavorir els aspectes cooperatius entre els diferents agents. Les actuacions han de tendir a ser transversals.
- Afavorir i estimular el treball en xarxa entre totes les entitats educatives.

3. Programes i línies d'actuació

Les línies d'actuació agrupades en 10 programes esdevenen i expressen una proposta orientada a assolir els objectius recollits per àmbits estratègics d'intervenció. Al mateix temps són prou obertes i genèriques per tal de permetre la implicació dels diferents agents educadors quant a la concreció de les accions en diferents nivells de compromís (lideratge i impulsió, execució i implementació...). Hem recollit, per a cada programa, cinc línies d'actuació a tall d'exemple sobre el conjunt de les proposades (recollides en la seva totalitat en el document marc).

3.1 Programa per la millora de la qualitat de vida a la ciutat

- Optimitzar l'ús de les zones de passeigs, parcs i jardins per tal de promoure la capacitat de relació entre les persones i hàbits de vida saludables. Posar-ne marxa un Pla de millora de la mobilitat.
- Promoure l'equilibri entre el medi urbà i el natural i el respecte per a ambdós entorns entre la ciutadania. Reduir la contaminació acústica sobretot en determinades zones de la ciutat, crear petits espais verds al llarg de la trama urbana...
- Esponjar al màxim la ciutat i ser molt rigorós en el consum del sòl urbà.
- Afavorir la rehabilitació dels habitatges degradats
- Promoure l'ús dels equipaments escolars, fora de l'horari lectiu, i l'optimització dels socioculturals (biblioteques, teatres, sales d'actes...)

3.2 Programa per afavorir la cohesió social i la convivència ciutadana

- Establir hàbits de respecte i convivència entre la ciutadania d'acord amb un marc de drets i deure compartit (elaboració de protocols i guies de ciutadania per donar a conèixer aquest drets).

- Promoure espais d'intercanvi i relació intercultural per facilitar l'apropament i coneixement.
- Crear a nivell de ciutat un espai vertebrador que permeti treballar els temes relacionats amb el fet migratori i la diversitat de forma coordinada (quant a recursos) i eficaç (orientació global, coneixement compartit del que es fa, compliment del marc competencial, respostes àgils davant possibles problemàtiques...)
- Estimular els plans d'educació intercultural en el centre educatiu, coordinats amb la resta d'activitats educatives de la ciutat.
- Elaborar un pla formatiu integral per als professionals que treballen en la en l'àmbit educatiu i/o associatiu la gestió de la diversitat.

3.3 Programa per millorar l'informació educativa

- Establir un sistema de coneixement permanent de la realitat educativa de la ciutat al servei de tots els agents educatius (observatori permanent de l'escolarització i la formació).
- Millorar la planificació educativa: revisió del Mapa Escolar i creació del Mapa de la Formació Professional de la ciutat i la RMB.
- Crear un portal educatiu de Santa Coloma de Gramenet que esdevingui un espai virtual de estable i àgil per tal d'aglutinar la informació, la promoció de la iniciativa emprenedora, les ofertes de formació i treball.
- Potenciar una xarxa de difusió estable i dinàmica sobre la oferta cultural i lúdica de la ciutat tot aprofitant les potencialitats de les noves tecnologies i els recursos existents.
- Impulsar programes per facilitar l'accés de les persones en situació de vulnerabilitat als recursos educatius, de formació i treball.

3.4 Programa per assegurar la igualtat d'oportunitats en l'accés a l'educació per la població de 0-18 anys

- Dissenyar una nova política d'ajuts econòmics per tal de garantir la igualtat d'oportunitats. Donada la situació actual aquesta política s'ha de basar en augmentar els recursos actuals, revisar els criteris pels quals s'atorguen i coordinar les actuacions tenint en compte cadascun dels nois i noies que ho necessiten i les seves famílies.
- Coordinar els ajuts a l'escolarització que reben els infants de 0 a 16 anys, unificant criteris i barems. Crear comissions de control i seguiment formades per Serveis Socials i els centres educatius.
- Potenciar la realització per part de tots els infants i joves, de les activitats complementàries i extraescolars, amb ajuts tant a la realització de les activitats com individuals.
- Augmentar els recursos econòmics per compensar l'accés a l'educació, tant formal com no formal, dels col·lectius més desfavorits.
- Establir canals de comunicació amb les associacions representatives dels col·lectius nouvinguts, per facilitar la seva incorporació al sistema educatiu.

3.5 Programa per eliminar el fracàs escolar

- Impulsar un pla específic, tant en els centres de primària com en els de secundària, d'atenció a l'alumnat amb necessitats específiques.
- Accelerar el procés d'implantació de la xarxa d'escoles bressol. Realitzar un pla de coordinació entre aquestes i els centres de primària i secundària (crear xarxa educativa 0-16 anys).
- Potenciar les noves tecnologies i el coneixement d'idiomes en tots els nivells educatius. Millorar els recursos informàtics a les escoles. Programes per a facilitar-ne l'ús fora de l'horari escolar amb equipaments oberts als barris. Promoure programes per tal d'afavorir el coneixement i la utilització de les noves tecnologies en els col·lectius que més ho necessitin: dones, tercera edat, etc.

- Crear comunitats d'aprenentatge en els espais escolars que suposin la participació de tots els sectors transformant l'entorn escolar aprofitant tots els recursos que estan a l'escola.
- Programar actuacions d'acollida per a nois i noies nous, en els períodes no escolars. En aquests programes la llengua catalana ha d'estar present de forma fonamental, afavorint-ne el seu aprenentatge.

3.6 Programa per vincular i implicar els centres educatius en la definició d'un model de ciutat educadora i sostenible

- Incloure els temes relacionats amb la sostenibilitat a la ciutat dins dels currículums dels alumnes de la ciutat. Treballar conjuntament a tots els centres educatius aspectes relacionats amb el medi i la ciutat.
- Potenciar el coneixement de la ciutat des dels centres educatius conjuntament i de forma coordinada amb l'Administració local. Fer intervenir als infants i joves de la ciutat en la recuperació mediambiental com a elements motivadors de futur.
- Crear un document de bones pràctiques per tal que tots els centres educatius de la ciutat les puguin portar a terme.
- Augmentar el coneixement de les energies renovables dins l'entorn educatiu.
- Crear una aula o escola medi-ambiental de la natura.

3.7 Programa de millora de la qualitat en el pas a l'educació post-obligatòria i/o incorporació al món del treball

- Planificar l'oferta de Formació Professional d'acord amb les necessitats territorials i tenint en compte l'àmbit comarcal. Adequar la formació ocupacional als itineraris de certificacions professionals homologats.
- Potenciar la dimensió de Santa Coloma com a ciutat universitària.

- Promoure equips de professionals (en els centres d'Educació Secundària i de Formació Professional) destinats a l'anàlisi dels processos de transició entre l'escola i el mercat de treball i a l'orientació professional i per la inserció laboral.
- Dissenyar programes i actuacions a les Escoles d'Adults i Centres de Formació Ocupacional (CIFO, Grameimpuls, Centres privats, sindicats, etc.) que vagin encaminades a facilitar l'accés a la formació i l'inserció laboral, de dels joves, dones, persones immigrades i altres col·lectius d'especial atenció.
- Treballar per aconseguir una major dotació dels fons destinats a la formació professional en el territori.

3.8 Programa per la implicació del món empresarial en el camp formatiu

- Establir un sistema àgil i efectiu de contacte entre els empresaris de Santa Coloma i els IES i altres Centres de Formació per tal de promoure i agilitar els contractes en pràctiques dels alumnes de Cicles Formatius, Optatives de Batxillerat i Formació Ocupacional. Gestionar-ho de forma centralitzada..
- Realitzar una exhaustiva campanya informativa conjunta i establir un sistema continu i permanent per tal que ens faciliti el coneixement de l'oferta formativa del moment a la nostra ciutat, especialment de formació ocupacional i contínua i promoure la motivació en els diferents col·lectius sobre la necessitat de formació.
- Treballar per la modernització i dinamització de les empreses, la millora dels recursos humans i l'adaptació a les noves tecnologies, especialització en productes de qualitat i augment de la comercialització del seus productes.
- Donar suport i visibilitat als projectes i iniciatives del nous emprenedors com a jaciment per al foment de l'autoocupació.
- Promoure més punts de trobada i de col·laboració entre el sector educatiu i el sector productiu

3.9 Programa per millorar i ampliar l'accés de tota la població fins als 16 anys a una oferta d'oci, cultural i esportiva de qualitat

- Potenciar una xarxa pública d'educació en el lleure basada en la coordinació d'activitats i en la socialització de les diferents experiències. Creació d'un programa únic i descentralitzat d'activitats lúdiques, culturals, extraescolars, esportives...
- Equilibrar l'oferta i diversificar-la en els diferents barris de la ciutat.
- Millorar l'oferta d'activitats extraescolars a les escoles garantint la igualtat d'oportunitats de tot l'alumnat.
- Promoure activitats de lleure organitzades entre diferents centres educatius i l'intercanvi d'infants i joves entre les diferents ofertes de ciutat (afavorir la cultura en xarxa a la ciutat).
- Promoure una nova orientació dels espais per treballar la integració en el marc del lleure. Impulsar programes d'oci i lleure adreçats a col·lectius amb dificultats específiques.

3.10 Programa per afavorir i estimular la implicació i participació en matèria educativa de tota la població i del teixit associatiu

- Afavorir al màxim la cultura de la participació ciutadana amb la finalitat de promoure la corresponsabilitat social i ciutadana en la millora de la ciutat i l'educació. Augmentar la coordinació entre els diferents agents implicats.
- Impulsar el paper actiu del Consell Escolar Municipal com a espai per a la participació i debat en matèria educativa.
- Creació d'un espai per l'atenció a les entitats de la ciutat (assessorament i suport tècnic) orientat a millorar la seva professionalitat i actuacions.

- Elaborar un decàleg o manual per tal d'orientar el treball de les entitats.
- Vetllar per l'autonomia de les entitats. Potenciar la formació del voluntariat i dels professionals que treballen en el camp associatiu.